

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ

1947

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ Α.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ",
38 - ΤΣΩΡΤΣΙΑ - 38
ΑΘΗΝΑΙ

Ε.Γ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΡΗΤΑ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΒΛΑΣΗ ΠΑΣΚΑΛ*

Μήν πολεμάτε να πείσετε τον εαυτό σας με συλλογισμούς πώς υπάρχει Θεός, αλλά με το να λιγοστέψετε τα πάθη σας. Θέλετε να φτάσετε στην πίστη, μα δεν γνωρίζετε από ποιόν δρόμο να πάτε. Ποθείτε να γιατρευτήτε από την άπιστία σας και ζητάτε να βρήτε το γιατρικό: μάθετέ το από κείνους που είτανε αλύσωμένοι σαν κ' εσάς, και που τώρα θυσιάζουνε δ,τι έχουνε, για την πίστη τους. Τούτοι είναι κάποιοι άνθρωποι που γνωρίζουνε το δρόμο που θέλετε να ακολουθήσετε, και που γίνανε από μιαν αρρώστεια που θέλετε κ' εσείς να γιατρευτήτε. Πορευτήτε όπως πορευτήκανε και κεινοι στην αρχή, δηλαδή κάνοντας όλα δσα κάνει ένας χριστιανός, σά να πιστεύανε, πέρνοντας αγίασμό, κάνοντας λειτουργίες, και τάλλα τά τυπικά της θρησκείας. Κι' αυτά ακόμα θά σάς κάνουνε να πιστέψετε και θά σάς απομωράνουνε. ** Θά μου πητε πώς αυτό το πράγμα εινε Ισα Ισα κεινο που φοβόσαστε. Και σάς αποκρίνουμε: Και γιατί; τί έχετε να χάσετε;

*

Η προπατορική ή άμαρτία εινε κάποια ιδέα παράλογη για τους ανθρώπους: πλήν, σαν παράλογη μάς την παραδώσανε. Το λοιπόν, δέν πρέπει να με κατηγορήσετε πώς δσα γράφω γι' αυτό το ζήτημα δέν έχουνε λογική, αφού το παραδέχομαι πώς ή προπατορική άμαρτία δέ χωρά στο λογικό. Άλλα τουτο το πράγμα το παράλογο εινε πιο σοφό απ' δλη τή σοφία πώχουνε οι άνθρωποι: «δτι το μωρόν του Θεού σοφώτερον των ανθρώπων εστι.» (Κορινθ. Α', α, 25.) Γιατί, δίχως αυτό, τί μπορεί να πει κανένας πώς εινε ο άνθρωπος; Όλη ή θέση του στον κόσμο, κρέμεται από τουτο το καθέκαστο που δέν το βλέπει κανένας. Και πώς να τώβλεπε με το λογικό του, αφού εινε ένα πράγμα που βρίσκεται παραπάνω από το λογικό του, και που το λογικό δέ μπορεί μήτε από μακρυά να το εφεύρει με το δρόμο τον δικό του, παρά ξεμακραίνει από δαυτο μόλις τ' αντικρύσει;

*

Όλες οι αντιλογίες, που φαινόντανε πώς με ξεμακραίνανε πιο πολύ από τή γνώση της θρησκείας, αυτές Ισα Ισα με δδηγήσανε στην αληθινή τή γνώση.

*

Κανένας δέν εινε φτωχισμένος σαν τον αληθινό, το χριστιανό, μήτε καλοκάγαθος, μήτε αξιαγάπητος. Με πόσο λίγη περηφάνεια πιστεύει ο χριστιανός πώς ένώνεται με το Θεό! Και με πόσο λίγον εξευτελισμό γίνεται δμοιος με το σκουληκι της γης!

*

Οι άνθρωποι λένε πώς αν βλέπανε ένα θαύμα θά πιστεύανε. Γιατί βεβαιώνουνε δτι θά κάνανε κάποιο πράγμα που δέν το γνωρίζουνε; Το κάνουνε γιατί φαντάζονται πώς αυτή

* Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος.

** Εί τις δοκεί σοφός είναι εν υμίν εν τῷ ἀγῶνι τούτῳ, μωρός γενέσθω ἵνα γένηται σοφός,» (Κορινθ. Α' γ. 19) «και ὄντες σοφοί, ὡς ἀφρονες ἐνομισθησαν ταύτην τήν ἀνοιαν ἀξιῶσαι ἡμᾶς ὁ Θεός φθάσαι.»

Ἐπισημ. ὁ Σῦρος

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ή πίστη δὲν εἶνε ἄλλο τίποτα, παρά τὸ νὰ λατρεύει κανένας τὸ Θεὸ καὶ νὰ κουβεντιάζει μαζί του, ὅπως τὰ νοιώθει τὸ μυαλό τους. Ἀλλὰ ἡ ἀληθινὴ ἢ πίστη εἶνε νὰ γίνεται ὁ ἄνθρωπος ἕνα τίποτα μπροστὰ στὸν Κύριο τοῦ παντός, πού τὸν ἐξοργίσαμε τόσες φορές, καὶ πού μπορεί νὰ μᾶς καταστρέψει δίκαια, σὲ κάθε στιγμή, καὶ νὰ παραδεχτεῖ πὼς δὲ μπορεί μοναχός του νὰ κάνει τίποτα, δίχως Ἐκείνον, καὶ πὼς εἶνε τέτοιος πού νὰ γυρίζει ὁ Θεὸς τὸ πρόσωπό του ἀπὸ αὐτὸν, τὸν ἀμαρτωλό. Καὶ νὰ γνωρίζει πὼς μᾶς χωρίζει ἀπὸ τὸ Θεὸ μιὰ μεγάλη ἁμαρτία, καὶ πὼς δίχως κάποιον πού νὰ μεσιτέψει, δὲ μπορούμε νὰ σιμώσουμε στὸν Κύριο.

*

Μὴ σᾶς φαίνεται παράξενο σὰν βλέπετε κάποιους ἀπλοϊκοὺς ἀνθρώπους πού πιστεύουνε δίχως νὰ συλλογίζονται. Ὁ Θεὸς τοὺς ἀξιώνει νὰ ἀγαπᾶνε Ἐκείνον καὶ νὰ μισοῦνε τὸν ἑαυτὸ τους. Γέρνει τὴν καρδιά τους στὴν πίστη του. Κανένας ἄνθρωπος δὲν πιστεύει ποτὲς μὲ μιὰ πίστη ἀληθινὴ κι' ὠφέλιμη στὴν ψυχὴ, ἂν δὲν γύρει τὴν καρδιά του ὁ Κύριος. Καὶ πιστεύει ἀπὸ τὴν ὥρα πού θὰ τὴν γύρει. Αὐτὸ τὸ γνόριζε ὁ Δαυτὸ, γιὰ τοῦτο ἔλεγε: «Κλίνον τὴν καρδίαν μου εἰς τὰ μαρτύριά σου καὶ μὴ εἰς πλεονεξίαν.» (Ψαλμ. ριη', 36.)

*

Ὅσοι πιστεύουνε χωρὶς νὰ διαβάσουνε τὴν Ἁγία Γραφή, τ' ἀξιώνονται ἐπειδὴς ἔχουνε μέσα τους κάποια ἁγιασμένη κλίση, καὶ γιὰ τὴν ὅσα ἀκούνε νὰ λένε γιὰ τὴ θρησκεία μας ὅποιοι τὴ μελετήσανε, συμφωνᾶνε μὲ τούτῃ τὴν κλίση τους. *

*

Ὁμολογῶ πρόθυμα πὼς ἕνας τέτοιος Χριστιανός, σὰν κι' αὐτοὺς πού πιστεύουνε δίχως νὰ χουνε ἀνάγκη ἀπὸ καμμὴν ἀπόδειξη, δὲ θάχει νὰ πει τίποτα πού μὲ αὐτὸ νὰ μπορέσει νὰ γυρίσει στὴν πίστη ἕναν ἄπιστο ὅπου θὰ νάχει νὰ πει πολλὰ ἀπὸ μέρος του. Ἐκείνοι ὅμως πού γνωρίζουνε τὰ ἀληθινὰ τὰ σημάδια τῆς πίστεως, θὰ καταλάβουνε πὼς αὐτὸς ὁ Χριστιανός εἶνε φωτισμένος ἀληθινὰ ἀπὸ τὸ Θεὸ, μ' ὄλο πού δὲ μπορεί νὰ τ' ἀποδείξει ὁ ἴδιος. **

*

Οἱ Ἑβραῖοι ἀγαπούσανε τόσο πολὺ τοὺς τύπους τῆς θρησκείας τους καὶ περιμένανε τόσο πολὺ νὰ ἀληθεύουνε, ὥστε, σὰν ἤρθε ἡ πραγματοποίησή τους, δὲν τὴ νοιώσανε, μ' ὄλο πού ἤρθε στὸν προσδιορισμένον τὸν καιρὸ καὶ μὲ τὸν τρόπο πού προφητέψανε οἱ προφῆτες.

*

Εἶνε γιὰ νὰ θαυμάσει ὁ Χριστιανός, βλέποντας πὼς οἱ Ἑβραῖοι ἀγαπούσανε μὲ πάθος τὰ ὅσα προειπώθηκαν γιὰ τὸ Χριστό, καὶ μολταυτὰ γινήκανε μεγάλοι ὄχτροι Του καὶ δὲν παραδεχτήκανε τὰ ὅσα βγήκανε σύμφωνα μ' αὐτὲς τὶς προφητείες, καὶ μάλιστα πὼς καὶ τούτῃ ἀκόμα ἢ ἀπέχθειά τους, κι' αὐτὴ προειπώθηκε.

*

Ἡ πνευματικὴ ἢ ἐγνοια εἶνε ἐξηγημένη τόσο καθαρὰ σὲ κάποια μέρη τῆς Ἁγίας Γραφῆς, πῶς πρέπει νάχει ὁ ἄνθρωπος κάποια τύφλωσις σὰν καὶ κείνη πού ρίχνει ἢ σάρκα ἀπάνου στὸ πνεῦμα, ὅποτε τῶχει σκλαβωμένο, γιὰ νὰ μὴ μπορεί νὰ τὴν καταλάβει.

*

Τὰ διάφορα πλάσματα, μ' ὄλο ποῦνε καλά, ὥστόσο εἶνε ὄχτροι γιὰ κείνους πού θέλουνε νὰ σώσουνε τὴν ψυχὴ τους, ὅποτε τοὺς χωρίζουνε ἀπὸ τὸ Θεὸ. Κι' ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς εἶνε ὄχτρος σ' ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους πού τοὺς ταραίζει τὴν πλεονεξία τους.

* «Ὁὐκ ἐπίσταται ἄνθρωπος δεῖ τοιοῦτοι λογισμοὶ κινουῦνται ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει· τίς γάρ ἦν αὐτοῦ διδάσκαλος; ἢ πὼς αὐτὸ κατέλαβεν, ὅπερ καὶ νοηθέν, ἀδύνατον ἄλλοις σοφισθῆναι; ἢ τίς ἦν αὐτῷ δὴγός πρὸς ὅπερ παρ' ἄλλου μηδαμῶς μεμάθηκε;» Ὅσιος Ἰσαάκ ὁ Σύρος

** «Κρεῖσσόν σοι ἐστὶ καλεῖσθαι παρά τῶν πολλῶν ἰδιωτῶν διὰ τὴν ἀπλότητα, καὶ μὴ σοφὸν καὶ τέλειον τὸν νοῦν διὰ τὴν δόξαν.» Καὶ ἄλλου «Ταῦτα συμβαίνει τοῖς ἀπλουτέροις τῇ καρδίᾳ, καὶ θερμότεροις τῇ ἐλπίδι.» Ὅσιος Ἰσαάκ ὁ Σύρος

*

Ἡ θρησκεία μας εἶνε θεϊκὴ ὅπως βρίσκεται μέσα στὸ Εὐαγγέλιο, στοὺς Ἀποστόλους καὶ στὴν ἱερὴ παράδοση. Ἀλλὰ ντροπιάζεται ἀπὸ κείνους τοὺς χριστιανοὺς ποὺ τὴ νοιώθουνε καὶ τὴν ἐφαρμόζουνε ἄσκημα.

*

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶνε ἀληθινός, καὶ τότες ποὺ φαίνεται ἐξωτερικὰ λανθασμένος, πνευματικὰ εἶνε ἀληθινός. «Κάθου ἐκ δεξιῶν μου», προφητεύει ὁ Δαυὶδ γιὰ τὸ Χριστό, ποὺ τὸν καλεῖ ὁ Πατέρας του νὰ καθίσει στὰ δεξιὰ του. Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἂν τὸ πάρει κανένας κατὰ γράμμα, δὲν εἶνε ἀληθινό, εἶνε ὁμοίως ἀληθινὸ πνευματικὰ. Μὲ τέτοια λόγια μιᾶ ἢ Ἄγία Γραφὴ γιὰ τὸ Θεό, ὅπως μιᾶνε οἱ ἄνθρωποι γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ λόγος, ποὺ θέλει νὰ πεῖ τὴν τιμὴ ποὺ κάνουνε οἱ ἄνθρωποι βάζοντας κάποιον νὰ καθίσει στὰ δεξιὰ τους, τὸ ἴδιο θέλει νὰ πεῖ καὶ γιὰ τὸ Θεὸ ποὺ θὰ τιμήσει τὸ Γεῖός του. Θέλει νὰ παραστήσει τὴν ἀγάπη πῶχει ὁ Θεὸς στὸ Χριστό καὶ πῶς θὰ τὸν τιμήσει, κι' ὄχι πῶς θὰ τὸ κάνει ὅπως τὸ κάνουνε ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι.

*

Πρέπει νὰ κρίνουμε ποιὸ πρᾶγμα εἶνε καλὸ ἢ κακὸ μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ποὺ δὲ μπορεί νᾶνε οὔτε ἄδικο, οὔτε τυφλό, κι' ὄχι μὲ τὸ δικό μας, ποὺ εἶνε πάντα πονηρὸ καὶ πλανημένο.

*

Ὁ πυρρωνισμὸς * εἶτανε ἀληθινός, ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι, πρὶν νᾶρθεῖ στὸν κόσμον ὁ Χριστός, δὲ γνωρίζανε ποὺ βρισκόντανε, κι' ἂν εἶτανε μεγάλοι γιὰ μικροί. ** Καὶ κείνοι ποὺ εἶπανε εἴτε τὸνα, εἴτε τᾶλλο, δὲν ξέρανε τίποτα, κι' ὅσα λέγανε τὰ μαντεύανε στὴν τύχη, δίχως νὰ σκεφτοῦνε. Γιὰ τοῦτο εἶτανε πάντα πλανημένοι, ὑποστηρίζοντας μονάχα ἢ τὸνα ἢ τᾶλλο. ***

Ἡ καρδιά ἔχει τὴ δική της τὴ λογικὴ, ποὺ δὲ τὴν παραδέχεται τὸ μυαλό. Αὐτὸ τὸ ξέρουμε ἀπὸ χίλια πρᾶγματα. Λέγω πῶς ἡ καρδιά μας ἀγαπᾶ φυσικὰ τὸ Θεό, καὶ τὸν ἑαυτὸ της τὸν ἀγαπᾶ πάλι φυσικὰ, ἀναλόγως σὲ ποιὸ ἀπὸ τὰ δύο θὰν ἀφροσιωθεί, ὅπως γίνεται κι' ἀναίσθητη εἴτε στὸνα εἴτε στᾶλλο, ἀναλόγως μὲ τὸ ποῦ θὰ κλίνει. Ὡστόσο, τὸ ἕνα τὸ βγάλατε ἀπὸ πάνω σας, καὶ διατηρήσατε τᾶλλο: μήπως, γιὰ ν' ἀγαπήσετε κάποιον, σκεφτόσατε μὲ τὸ μυαλό σας;

Ἡ καρδιά εἶνε κείνη π' ἀγαπᾶ τὸ Θεό, κι' ὄχι τὸ μυαλό. Νά, τί εἶνε ἡ πίστη: τὸ Θεὸ μπορεί νὰ τὸν νοιώσει ἡ καρδιά, κι' ὄχι τὸ μυαλό.

*

Κάνει καλὸ στὸν ἄνθρωπο τὸ νὰ κοιτάζει καὶ νὰ κουράζεται ζητώντας μάταια τὴν ἀληθινὴ τὴν εὐτυχία, γιὰ νὰ ἀπλώσει στὸ τέλος τὰ χέρια του στὸ λυτρωτὴ του. ****

*

Δυὸ λογίων ἄνθρωποι γνωρίζουνε τὸ Θεό, αὐτοὶ πῶχουνε καρδιά ταπεινωμένη, καὶ π' ἀγαπᾶνε νᾶνε ἐξευτελισμένοι, ἀδιάφορο ἂν εἶνε γραμματισμένοι ἢ ἀγράμματοι, πλούσιοι ἢ φτωχοί· καὶ κείνοι πῶχουνε κάμποση γνώση γιὰ νὰ δοῦνε τὴν ἀλήθεια, ὅποια μπόδια

* Φιλοσοφία δγαλμένη ἀπὸ τὸν Πύρρωνα, κατὰ τὴν ὁποία ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ πιστεύει σὲ τίποτα.

** «Πεντακισχιλίους χρόνους, ἢ μικρὸν ἔλαττον, ἢ ὑπὲρ τοῦτο, οἱ τρόποι τῆς γνώσεως τὸν κόσμον ἐκυθέρων, καὶ παντελῶς ἄραι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος ἐκ τῆς γῆς, καὶ αἰσθῆσθαι τῆς ἰσχύος τοῦ κτίστου αὐτοῦ οὐκ ἠδυνήθη· ἕως ἢ πίστις ἡμῶν ἐπανέτειλε, καὶ ἠλευθέρωσεν ἡμᾶς ἐκ τοῦ σκότους τῆς γηίνης ἐργασίας.»

*** Ἀηλαθὴ ὁ ἕνας δίδασκε πῶς ὁ ἄνθρωπος εἶναι μέγα πλάσμα, κι' ὁ ἄλλος πῶς εἶνε ἕνα τιποτένιο ζῷο· ἐνῶ ἡ χριστιανικὴ θρησκεία λέγει πῶς ὁ ἄνθρωπος εἶναι τὸ ἀνώτερο πλάσμα ποὺ ἔπλασεν ὁ Θεὸς μετὰ τοῦς ἀγγέλους, μὰ ξέπεσε μὲ τὴν προπτορικὴ τὴν ἀμαρτία. Φ. Κ.

**** «Ἡ φυχὴ καθ' ὅσον στενεύεται καὶ θλίβεται ἐκ τοῦ φόβου τῶν πειρασμῶν, προστρέχει προκολληθῆναι τῷ Θεῷ, ἐπικαλουμένη αὐτὸν ἐν δεήσει διηνεκεῖ.»

ἕστιος Ἰσαάκ ὁ Σύρος

κι' αν τους βάζει τὸ μυαλό τους σὲ τούτη τὴν πίστη. Ἀνάμεσα στους εἰδωλολάτρες, ὅσοι σοφοὶ εἶπαν πὼς ὑπάρχει ὁ Θεός, καταδιωχτήκανε, οἱ Ἑβραῖοι ποῦχανε ἕναν Θεὸ μισηθήκανε, κ' οἱ Χριστιανοὶ ποῦ πιστέψανε στὸν ἀληθινὸ Θεό, καταφρονεθήκανε καὶ σκοτωθήκανε.

*

Ἐπάρχει μεγάλη διαφορὰ ἀνάμεσα στὴν ἀνεπαυμένη τὴ συνείδηση καὶ στὴ βεβαιωμένη τὴ συνείδηση. Τίποτα δὲ δίνει τὴ βεβαιότητα, παρὰ μονάχα ἡ ἀλήθεια· καὶ τίποτα δὲ δίνει τὴν ἀνάπαυση, παρὰ μονάχα τὸ νὰ ζητᾷ ὁ ἄνθρωπος μὲ εἰλικρίνεια τὴν ἀλήθεια. Ἐπάρχουνε δυὸ ἀλήθειες στὴν πίστη, κ' εἶνε κ' οἱ δυὸ σταθερὲς μὲ τὴν ἴδια τὴ σταθερότητα: ἡ μιὰ εἶνε, πὼς ὁ ἄνθρωπος, στὴν κατάσταση ποῦ βρισκότανε ὅπως τὸν ἐπλατεν ὁ Θεός, ἡ στὴν κατάσταση ποῦ βρίσκεται σὺν τὸν φωτισεὶ ἡ θεία χάρις, ὑψώνεται ἀπάνω ἀπ' ὅλη τὴ φύση καὶ γίνεται ὁμοῖος μὲ τὸ Θεό, πέρνοντας μέρος ἀπὸ τὴ θεότητα. Ἡ ἄλλη ἢ ἀλήθεια εἶνε, πὼς ὁ ἄνθρωπος, ξέπεσε ἀπὸ τὴν πρώτη του κατάσταση, μὲ τὴν ἁμαρτία πῶκανε στὸ Θεό, καὶ γίνηκε ἴδιος μὲ τ' ἄλογα τὰ ζῶα.

*

Οἱ δίκαιοι δὲ γνωρίζουνε τὰ καλὰ τὰ ἔργα τους, κ' οἱ ἁμαρτωλοὶ δὲ γνωρίζουνε τίς ἁμαρτίες τους. Κ' οἱ δυὸ τους θὰ ποῦνε στὴ Δεύτερη παρουσία «Κύριε, πότε σὲ εἶδαμε πεινασμένο καὶ σὲ θρέψαμε;» καὶ τὰ λοιπὰ, κατὰ τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ματθαίου. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός δὲ θέλησε νάχει τὴ μαρτυρία τῶν δαιμόνων, μήτε ἐκείνων ποῦ δὲν εἶχανε τὴν καλὴ τὴν προαίρεση, παρὰ θέλησε τὴ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἰωάννη τοῦ Βαπτιστῆ.

*

Οἱ ἄνθρωποι περιφρονᾶνε τὴ θρησκεία καὶ τὴν ὀχτρεύονται, ἢ τὴ φοβοῦνται μὴν τύχει κ' εἶνε ἀληθινή.

*

Στὸν κόσμο ὑπάρχει μονάχα ἡ ἀκολασία τῆς σάρκα, ἢ ἡ ἀκολασία τῶν ματιῶν, ἢ ἡ ἀλαζονεία τῆς ζωῆς: «ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ ἢ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἢ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου» (Ἰωαν. Α, Β, 16). Δυστυχησμένη εἶνε ἡ γῆς καὶ καταραμένη ποῦ κατακαίγεται ἀπὸ τοῦτα τὰ τρία τὰ ποτάμια τῆς φωτιᾶς! Καλότυχοι εἶνε κείνοι ποῦ βρίσκονται ἀπένου σὲ τοῦτα τὰ ποτάμια, καὶ δὲ βυλιάζανε μέσα τους, κ' οὔτε τοὺς πῆρε τὸ ρέμα, παρὰ στέκονται στεροί, ὄχι ὀρθοί, ἀλλὰ καθισμένοι σ' ἕνα κᾶθισμα χαμηλό καὶ στερεό, ἀπ' ὅπου δὲ σηκώνονται ποτὲς πρὶν νὰ φανεῖ τὸ φῶς, μὰ ἀναπαύονται μὲ εἰρήνη, κ' ὑστερα ἀπλώνουνε τὰ χέρια τους σὲ Κεῖνον ποῦ πρέπει νὰ τοὺς σηκώσει ἀπάνω, γὰρ νὰ σταθοῦνε ὀρθοὶ καὶ ἐδρατοὶ στὴν πύλη τῆς ἁγιασμένης Ἱερουσαλήμ, ὅπου ἡ ἔπαρση δὲ θὰ μπορέσει πᾶν νὰ τοὺς βραδίσει καὶ νὰ τοὺς ρίξει χάμω. Καὶ ποῦ ὡστόσο κλαῖνε, ὄχι γιατί βλέπουνε νὰ χάνονται τὰ ψεύτικα πράγματα ἐτούτου τοῦ κόσμου ποῦ τὰ παρασέρνουνε τ' ἄγρια τὰ ξεροπόταμα, ἀλλὰ γιατί ἀναθυμιοῦνται τὴν ἀγαπημένη τὴν πατρίδα τους, τὴν οὐράνια Ἱερουσαλήμ, ποῦ ὁλόενα τὴ φέρνουνε στὸ νοῦ τους, μέσα στὴ μακρόχρονη τὴν ἐξορία τους. *

*

Ἡ μονάχη ἀληθινὴ ἢ ἀρετὴ εἶνε τὸ νὰ ὀχτρεύεται κανένας τὸν ἑαυτὸ του, ἐπειδὴς εἶνε σιχαμερὸς γιὰ τὴν ἀκολασία του, καὶ νὰ ζητήξει κάποιον ποῦ νᾶνε ἀληθινὰ ἀξίος

* «καὶ τὴν ποθεινὴν πατρίδα παράσχου μοι, Πάραδεισου πάλιν ποιῶν πολίτην με», ἀπὸ κάποιο τροπᾶρι νεκρώσιμο. Σὰ νὰ μιλᾷ ὁ νεκρὸς καὶ παρακαλεῖ τὸ Θεὸ νὰ τὸν πάγει στὴν ποθητὴ τὴν πατρίδα του.

Νὰ κ' ἕνα ἄλλο τροπᾶρι, ἀπὸ τὰ πιὸ ἐξαισία τῆς Μεγάλης βδομάδας, στὸ ὁποῖο ὁ ὑμνωδὸς πρᾶκινά τοὺς πιστοὺς νὰ ἀκλουθήσουνε τὸ Χριστό. «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος πρὸς τὸ ἐκούσιον πάθος, τοῖς ἀποστόλοις ἔλεγεν ἐν τῇ ὁδοῦ «Ἰσοῦ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ παραδοθήσεται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, κηθὼς γέγραπτεται περὶ αὐτοῦ.» Δεῦτε οὖν καὶ ἡμεῖς, κεκαθαρμέναις διανοίαις, συμπορευθῶμεν αὐτῷ, καὶ συσταυρωθῶμεν, καὶ νεκρωθῶμεν δι' αὐτοῦ* τῆς τοῦ βίου ἡδοναῖς. Ἴνα καὶ συζησωμεν αὐτῷ, καὶ ἀκούσωμεν βοῶντος αὐτοῦ «Οὐδέτι εἰς τὴν ἐπίγειον Ἱερουσαλήμ διὰ τὸ παθεῖν, ἀλλὰ ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεὸν μου, καὶ Θεὸν ὑμῶν. Καὶ συναυψῶ ὑμᾶς εἰς τὴν ἀνω Ἱερουσαλήμ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.»

ν' αγαπηθεί, γιὰ νὰ τὸν ἀγαπήσει. Μὰ ἐπειδὴ δὲ μπορούμε ν' ἀγαπήσουμε κάποιο πραγμα-
πὸ νᾶνε ἔξω ἀπὸ μᾶς, πρέπει ν' ἀγαπήσουμε κάποιον πὸν νᾶνε μέσα μᾶς, μὰ πὸν νὰ μὴν
εἴμαστε ἐμεῖς. Καὶ τέτοιο πρόσωπο δὲν ὑπάρχει ἄλλο, παρεχτὸς ἀπὸ τὸ Θεό. «Ἡ βασιλεία
τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ἡμῶν ἐστὶ» (Λουκ. ΙΓ', 21). Τὸ καλὸ τοῦ κόσμου βρίσκεται μέσα μᾶς, μὰ
δὲν εἴμαστε ἐμεῖς.

*

Πιστεύω μ' ὅλη μου τὴν καρδιά τίς ἱστορίες ποῦνε γραμμένες ἀπὸ ἀνθρώπους πὸν
σφαχτήκανε γιὰ τὴν πίστη τους.

*

Ὁ καλὸς ὁ φόβος ἔρχεται ἀπὸ τὴν πίστη, κι' ὁ κακὸς ὁ φόβος ἔρχεται ἀπὸ τὴν ἀπιστία.
Ὁ καλὸς ὁ φόβος φέρνει τὴν ἐλπίδα, γιὰτὶ ἡ ἐλπίδα γεννιέται ἀπὸ τὴν πίστη, κι' ὁ ἀνθρω-
πος ἐλπίζει στὸ Θεό πὸν πιστεύει· κι' ὁ κακὸς ὁ φόβος ρίχνει τὸν ἀνθρώπο στὴν ἀπελπ-
σία, γιὰτὶ φοβάται τὸ Θεό πὸν δὲν τὸν πιστεύει. Οἱ πρῶτοι ἔχουνε τὸ φόβο μήπως τὸν χά-
σουνε, οἱ ἄλλοι μήπως τὸν βροῦνε.

*

Συχνά οἱ ἀνθρώποι πέρνουνε τὴ φαντασία τους γιὰ τὴν καρδιά τους, καὶ θαρροῦνε πὸν
πιστέψανε ἀπὸ τὴν ὄρα πὸν σκέπτονται νὰ πιστέψουνε. Τὸ λογικὸ δουλεύει σιγὰ σιγὰ, καὶ
μὲ τόσα ξετάσματα καὶ μὲ τόσους κανόνες πὸν πρέπει νὰ βρίσκονται πάντα μπροστά του,
καὶ σὲ μιὰ στιγμή χάνει τὸ δρόμο, ἐπειδὴ δὲν ἔχει μπροστά του ὅλα τούτα πὸν τ' ὀδη-
γᾶνε. Μὰ τὸ αἰσθημα δὲ δουλεύει μὲ τούτον τὸν τρόπο: δουλεύει σὲ μιὰ στιγμή, καὶ πάντα
εἶνε ἔτοιμο νὰ δουλεύει. Πρέπει λοιπὸν νὰ βάζουμε τὴν πίστη μᾶς στὸ αἰσθημα τῆς καρ-
διάς, γιὰτὶ ἀλλήως ἡ πίστη μᾶς θὲ νᾶνε πάντα σὰν ἓνα φῶς πὸν τρεμοσβύνει.

*

Εἶνε ψέμμα πὸν εἴμαστε ἀξιοὶ νὰ μᾶς ἀγαπᾶνε οἱ ἄλλοι, κ' εἶνε ἀδικο νὰ θέλουμε
νὰ μᾶς ἀγαπᾶνε. Ἄν γεννιόμαστε μὲ γνώση εἴτε ἀδιάφοροι, κι' ἂν γνωρίζαμε τὸν ἑαυτὸ
μᾶς καὶ τοὺς ἄλλους, δὲ θὰ δίναμε καθόλου στὴ θέλησή μᾶς τούτη τὴν κλίση. Ἄλλὰ γεν-
νιόμαστε ὡστόσο μὲ τούτη τὴν κλίση, γεννιόμαστε λοιπὸν ἀδικοι, γιὰτὶ ὅλα τὰ φέρνουμε
στὸ ἐγὼ μᾶς. Τούτο τὸ πρᾶγμα εἶναι ἐνάντιο σὲ κάθε τάξη: τὸ κάθε τι πρέπει νὰ συνερ-
γεῖ στὸ γενικό. Καὶ τούτη ἡ κλίση πὸν κάνει νὰ μαζεῦνται ὅλα στὸ ἐγὼ μᾶς, εἶναι ἡ
αἰτία πὸν γίνονται ὅλες οἱ ταραχές, οἱ πολέμοι, τὰ φονικά, οἱ κλεψιές, ἡ μανία ν' ἀρπά-
ξουμε· κι' ὅλα ταῦτα γίνονται μέσα στὸ ἰδιαίτερο κορμί τ' ἀνθρώπου. Αὐτὸ δείχνει πὸν ἡ
θέλησή μᾶς εἶναι ἐκφυλισμένη.

*

Σὰν ἐπλασε ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸ καὶ τὴ γῆς, πὸν δὲ νοιώθουνε ὀλότεια τὴν εὐτυχία
πὸν ὑπάρχουνε, θέλησε νὰ πλάσει καὶ κάποια πλάσματα πὸν νὰ τὸν γνωρίσουνε καὶ πὸν
τὰ κορμιά τους νᾶνε κανωμένα ἀπὸ μέλη πὸν νὰ σκέπτονται, γιὰτὶ τὰ δικά μᾶς ἰὰ μέλη
δὲν αἰσθάνονται καθόλου τὴν εὐτυχία πὸν εἶναι ἐνωμένα, καὶ πὸν ἔχουνε κάποια θαυμα-
στὴ ἐπιδεξιότητα, καὶ πὸν ἡ φύτη φροντίζει νὰ ἐπιδρᾷ μὲ δαῦτα ἀπάνου στὸ πνεῦμα καὶ νὰ
τὰ κάνει νὰ μεγαλώνουνε καὶ νὰ ἀντέχουνε. Καὶ θᾶτανε φτυχισμένα, ἂν τὰ νοιώθανε ταῦτα
κι' ἂν τὰ βλέπανε! Μὰ γιὰ νὰ γίνει αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, θᾶπρεπε νάχουνε κάποια πνευματικὴ
χάρη γιὰ νὰ τὰ γνωρίσουνε, καὶ τὸ θέλημά τους νᾶνε καλὸ γιὰ νὰ ὑποταχθεῖ καὶ νὰ συμ-
φωνήσει μὲ τὴ βουλή τοῦ Θεοῦ. Μὰ ἂν ἀξιώνόντανε τούτη τὴν πνευματικὴ τὴ δύναμη καὶ
τὴ μεταχειρίζοντανε γιὰ νὰ κρατήσουνε τὰ ἴδια τὰ μέλη τὴ θροφή πὸν πέρνουνε, δίχως
νὰ τὴ μεταδώσουνε στᾶλλα τὰ μέλη, θὲ νᾶτανε ὄχι μονάχα ἀδικο, μὰ κι' ἐλεεινά, καὶ θᾶν
ὀχτρεῦόντανε τὸνα τᾶλλο, παρὰ πὸν θᾶν ἀγαπιόντανε. Γιὰτὶ ἡ μακαριότητά τους καθὼς
καὶ τὰ χρέη τους εἶναι νὰ ὑποτάσσονται στὸ θέλημα ὀλόκληρης τῆς ψυχῆς τοῦ κόσμου,
γιὰτὶ ἀπὸ κείνη κρέμονται, καὶ τούτη ἡ ψυχὴ τ' ἀγαπᾶ πὸν πολύ, ἀπ' ὅσο ἀγαπιόνται
τὰ ἴδια συναμεταξύ τους.

(Ἀκολουθεῖ)

Μεταφρ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥΣ